

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-2105/2026-11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu po sucu toga suda Sanji Krovinić kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Josip Kunac, OIB 32428229240, Petkov Breg 41, Petkov Breg, kojeg zastupa Marijan Belčić, odvjetnik iz Osijeka, protiv tuženice ZAGREBAČKA BANKA DIONIČKO DRUŠTVO, OIB 92963223473, Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, koju zastupa Margita Kiš Kapetanović, odvjetnica iz Zagreba, radi ništetnosti, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave dana 1. srpnja 2026., u prisutnosti tužitelja, zamjenika punomoćnika tužitelja i zamjenika punomoćnika tuženika, dana 31. kolovoza 2026.

presudio je

I. Utvrđuje se da je ništetna odredba:

- iz čl. 2. st. 4. Ugovora o namjenskom kreditu br. 3204549494/05, sklopljenog dana 18.03.2005. godine između tužitelja i tuženika, potvrđenog dana 26.03.2005. godine po javnom bilježniku Stjepanu Volariću iz Jastrebarskog pod brojem OU-62/05, u dijelu odredbe koji glasi:

„Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge Kreditora.”

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju plati prouzročeni parnični trošak 1.095,00 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana 31. kolovoza 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Dana 18.03.2005. godine tužitelj i tuženik sklopili su Ugovor o namjenskom kreditu br. 3204549494/05, potvrđenog dana 26.03.2005. godine po javnom bilježniku Stjepanu Volariću iz Jastrebarskog pod brojem OU-62/05, prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na

raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti u iznosu od 98.332,58 CHF prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

2. Citiranim Ugovorom, ugovoren je rok otplate kredita u trajanju od 30 godina kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima.
3. Predmetnim tipskim Ugovorom u čl. 2. st. 4. ugovorena je naknada za
4. obradu zahtjeva kredita sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Kreditor.
5. Tuženik je prilikom isplate kredita dana 30.03.2005. godine naplatio tužitelju naknadu za obradu zahtjeva kredita u iznosu od 4.900,00 kn1, a koja protuvrijednost, prema fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, iznosi 650,34 EURA.
O ugovornoj odredbi za tzv „ulaznu naknadu“ nije se pojedinačno pregovaralo, već je ista kao takva unaprijed formulirana i od strane tuženika (*banke*) implementirana u tipskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja.
6. Naime, tužitelju nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade i usluga na ime kojih se ista naplaćuje.
7. Navedena odredba nije bila ugovorena u dobroj vjeri te je suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega je ista nepoštena i ništetna te ne proizvodi pravni učinak.
8. S obzirom da je tuženik temeljem gore navedene nepoštene odredbe o ulaznoj naknadi u predmetnom ugovoru istu naplatio i time stekao nepripadajuću imovinsku korist, navedeni je kao nepošten stjecatelj, sukladno čl. 1115. ZOO-a, takovu dužan vratiti zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.
9. Slijedom svega navedenoga, tužitelj je podnio ovu tužbu i tužbeni zahtjev.
10. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi sljedeće:
11. Kako je vidljivo iz tužbe, tužitelj postavlja
 - (i) deklaratorni zahtjev na utvrđenje ništetnosti članka 2. st. 4. Ugovora o kreditu broj 7102641316 u dijelu koji se odnosi na obvezu tužitelja platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge;
12. Tuženik u cijelosti osporava istaknute zahtjeve kao neosnovane, uključujući pravnu osnovu, te činjenice i razloge kojima je tužitelj obrazložio svoju tužbu u ovom sporu.
13. Tuženik ističe prigovor zastare.
14. Tuženik uvodno ističe kako je podnošenje (isključivo) deklaratornih tužbi koje se podnose bez stvarnog pravnog interesa odnosno bez kondemnatornih zahtjeva, predstavljaju zlouporabu prava na pristup sudu, te dovode do pravne nesigurnosti, neopravdanog opterećenja sudova, neprimjerenog povećanja troškova i odgađanja postupaka kao i u konačnici odgađanja konkretnog rješenja odnosno pružanja kompletne zaštite koja se ostvaruje tek isticanjem kondemnatornog zahtjeva.
15. Za onemogućavanje zlouporabe prava koja strankama pripadaju, prvenstveno je zadužen sud kako je to propisano odrednom članka 10. Zakona o

parničnom postupku. Naime, sud je primjenom načela ekonomičnosti obvezan postupak provesti bez odugovlačenja i sa što manje troškova o čemu će se tuženik očitovati u nastavku.

16. Tužitelj nema pravni interes za podnošenje (isključivo) deklaratorne tužbe u situaciji kada može podnijeti kondemnatornu tužbu
17. Tužitelj u ovom predmetu postavlja isključivo deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti odredbe o naknadama, navodeći kako je banka nezakonito naplatila naknadu te također uz tužbu prilaže i potvrdu o plaćenju naknadi.
18. Međutim, tužitelj ne obrazlaže u čemu se sastoji pravni interes za podnošenje isključivo deklaratornog tužbenog zahtjeva, pored očite mogućnosti postavljanja kondemnatornog zahtjeva koji pravni interes je presudan i predstavlja procesnu pretpostavku za odlučivanje o deklaratornoj tužbi.
19. U tome smislu tuženik ukazuje na odluku VSRH Revt 81/2005-2 6.9.2005.g.
20. „U ovom predmetu je riječ o tužbi na utvrđenje u smislu odredaba čl. 187. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99 – dalje: ZPP). Prema odredbi čl. 187. st. 2. ZPP takva tužba se može podnijeti kad tužitelj ima pravni interes za podnošenje takve tužbe – što predstavlja procesnu pretpostavku za dopuštenost tužbe.
21. Nižestupanjski sudovi temelje svoju odluku na stajalištu da u ovom predmetu nije ispunjena navedena procesna pretpostavka, jer tužiteljica nije učinila vjerojatnim postojanje pravnog interesa za podnošenje predmetne tužbe.
22. U smislu navedene zakonske odredbe, a da bi se utvrdilo postojanje pravnog interesa, tužitelj treba učiniti vjerojatnim da bi, ako njegov tužbeni zahtjev bude prihvaćen, bila za njega ostvarena određena pravna korist koju bez takve sudske odluke ne bi mogao ostvariti.“
23. Naime, osnovna prednost kondemnatornih tužbi prema deklaratornima jest u tome što one tužitelju pružaju priliku da ishodi punu sudsku zaštitu svojih prava, pa do potrebe i u postupku ovrhe, ako tuženik dobrovoljno ne postupi po kondemnatornoj presudi. Nasuprot tome, deklaratorne tužbe u pravilu ne daju punu pravnu zaštitu tužitelju pa on, ako tuženik ne prihvati dobrovoljno obvezu utvrđenu deklaratornom presudom, mora protiv njega podnijeti kondemnatornu tužbu da bi ishodio ovršni naslov na temelju kojeg će moći tražiti ovrhu onog što mu je dosuđeno takvom tužbom. Radi toga treba odgovoriti na pitanje koja je onda prava svrha deklaratornih tužbi? Tužitelj će imati razloga podnijeti deklaratornu tužbu uvijek kada iz određenih razloga ne može podnijeti kondemnatornu tužbu, bilo zato što zbog prirode pravnog odnosa koji je u pitanju kondemnatorna pravna zaštita nije moguća, bilo zato što kondemnatorna pravna zaštita još nije moguća, a postoji hitna potreba za sudskom zaštitom, zbog čega tužitelj pribjegava deklaratornoj tužbi. Naprotiv, ako je moguće s uspjehom istaknuti kondemnatornu tužbu, deklaratornu tužbu sud će odbaciti zbog pomanjkanja pravnog interesa za njezino podnošenje.
24. Tuženik ističe kako tužitelj u tužbenom zahtjevu traži utvrđenje ništetnosti odredbe Ugovora o kreditu koja se odnosi na naknadu, odnosno tužitelj je podnio tužbu za utvrđenje iz čl. 187. ZPP-a. Međutim, tuženik ističe kako čl. 187. st.2. ZPP-a propisuje procesne pretpostavke za podnošenje tužbe za utvrđenje, odnosno navedeni članak propisuje da tužitelj ima pravo podići

- tužbu za utvrđenje kada isti ima pravni interes da sud utvrdi postojanje kakva prava prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa.
25. Tuženik nadalje ističe da kada bi sud utvrdio deklaratorni tužbeni zahtjev, a što tuženik u cijelosti osporava, iz istog bi proizašao kondemnatorni zahtjev već dospjele tražbine prije podnošenja ove tužbe. Ne samo da je tužitelj mogao već prilikom podnošenja ove tužbe postaviti kondemnatorni zahtjev, već je sukladno odredbama Zakona o parničnom postupku bio dužan to učiniti s time u vezi je stav zauzeo Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci poslovni broj:Rev-588/1998-2 od dana 13. svibnja 1998. godine u kojoj navodi:
26. „Drugostupanjski sud je pravilno odbacio tužbu za utvrđenje postojanja tužiteljičinog prava na jubilarnu nagradu. Odredba čl. 187. st. 2. ZPP propisuje da se tužba za utvrđenje postojanja kakva prava ili pravnog odnosa može podići ako tužitelj ima pravni interes za to utvrđenje prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz istog odnosa. Kada je tužiteljica stekla mogućnost da pravnu zaštitu ostvari kondemnatomnom tužbom, više ne postoji pravni interes za podizanje tužbe za utvrđenje.“
27. Obzirom na navedeno tuženik predlaže Naslovnome sudu da odbaci tužbu tužitelja budući da nisu ispunjenje procesne pretpostavke propisane čl. 187. st. 2. ZPP-a, odnosno budući da tužitelj nema pravni interes za podnošenje tužbe za utvrđenje.
28. Vrijednost predmeta spora je suviše visoko naznačena
29. U slučaju da Naslovni sud ipak odluči provesti postupak po predmetnoj tužbi, tuženik ističe kako je vrijednost predmeta spora od strane tužitelja naznačena suviše visoko (1.340,50 EUR) obzirom da je tužitelj osporava ugovornu odredbu prema kojoj je platio iznos od 650,34 EUR.
30. Tuženik ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u više odluka jasno zauzeo shvaćanje da se deklaratorni zahtjev koji je istaknut uz tužbeni zahtjev na činidbu i treba poslužiti samo za ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva na činjenje i ne uzima se u obzir pri utvrđivanju vrijednosti predmeta spora, a pritom se poziva na rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj:Rev-1264/07 od 29. listopada 2008., rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj:758/2007 od 16. siječnja 2008. godine.
31. Stoga tuženik predlaže Naslovnom sudu da sukladno čl. 40. Zakona o parničnom postupku brzo i na prikladan način provjeri točnost naznačene vrijednosti predmeta spora odnosno da naznači vrijednost predmeta spora na iznos od 650,34 EUR.
32. Tužitelj u tužbi nije naveo u čemu bi se sastojala neravnoteža između tužitelja i tuženika
33. Tuženik ističe kako sama okolnost da su odredbe Ugovora o kreditu unaprijed sastavljene i da o njima nije pojedinačno pregovarano, ne znači da su te odredbe automatski ništetne. Da bi se utvrdila njihova ništetnost, potrebno je dokazati da su takve odredbe protivne načelu savjesnosti i poštenja te da uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a teret dokazivanja tih okolnosti je na onome tko se na ništetnost poziva. U konkretnom slučaju tužitelj nije niti naveo, a kamoli dokazao postojanje bilo kakve značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana koja bi išla njemu u korist.

34. Isto potvrđuje i Županijski sud u Zagrebu u odluci posl. br. GŽ-253/23 od 25. ožujka 2024.g.: "8.3. Iako se temeljem čl. 81. st. 2. mjerodavnog ZZP/03 smatra da se o unaprijed sastavljenim spornim odredbama čl. 23.c., čl. 23.j., čl. 23.k. i čl. 23.l. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo jer tuženik ne dokazuje suprotno, to ne podrazumijeva da su se ujedno ostvarile i pretpostavke nepoštenosti ugovornih odredbi. Stoga zaključak suda prvog stupnja o nepoštenosti tih odredbi i njihovoj posljedičnoj ništetnosti nije moguće prihvatiti.
35. Naime, da bi se određene ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo mogle smatrati nepoštenima i posljedično ništetima, potrebno je da one suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (čl. 81. st. 1. i čl. 87. st. 1. ZZP/03). Teret dokaza ovih činjenica je na onome tko se na ništetnost poziva, dakle na tužitelju.
36. Prema odredbi čl. 2. st. 1. ZPP sud odlučuje u granicama zahtjeva koji su stavljeni u postupku. Sadržaj sudske presude uvjetovan je sadržajem činjenične osnove i pravne norme koje na nju treba primijeniti, pri čemu pravna osnova zahtjeva predstavlja pravnu kvalifikaciju spornog pravnog odnosa i pravna pravila koja opravdavaju ili, kao u ovom slučaju, ne opravdavaju traženje da sud donese odluku određenog sadržaja.
37. U okolnostima predmetnog slučaja u kojem tužitelj, suprotno čl. 7. st. 1., čl. 219. st. 1. i čl. 299. st. 1. ZPP nije naveo činjenice ni ponudio dokaze za osnovanost zahtjeva za utvrđenje ništetnosti odredaba čl. 23.c., čl. 23.j., čl. 23.k. i čl. 23.l. Ugovora o kreditu, nisu ostvarene pretpostavke za primjenu čl. 87. st. 1. u vezi čl. 81. st. 1. ZZP/03.
38. Stoga se odluka iz toč. 3. izreke presude suda prvog stupnja temelji na izvođenju nepravilnog zaključka o tome da odredbe Ugovora o kreditu o kojima se nije pojedinačno pregovaralo iz čl. 23.c., čl. 23.j., čl. 23.k. i čl. 23.l. suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.,,
39. Tuženik stoga predlaže da sud temeljem odredbe 221.a. ZPP-a o teretu dokaza odbije tužbu i tužbeni zahtjev.
O naknadi za obradu kredita
40. Tuženik u cijelosti osporava navode tužitelja da bi se ugovorna odredba o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva imala smatrati nepoštenom odnosno ništetnom. Tuženik ističe kako tužitelj ne predlaže niti jedan jedini dokaz u prilog svojim tvrdnjama, pa već samim time takav tužbeni zahtjev treba odbiti primjenom načela o teretu dokazivanja.
41. Neovisno o tome što tužitelj ne predlaže niti jedan dokaz kojim potkrepljuje svoje navode tuženik će se, opreza radi, o istima očitovati u nastavku. Prije svega, tuženik ukazuje na stanje propisa, a što tužitelj, tendenciozno ispušta navesti u tužbi, budući da, s obzirom na vrijeme sklapanja predmetnoga Ugovora o kreditu, nije postojalo nikakvo zakonsko ograničenje za tuženu banku ugovoriti i naplatiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva.
42. Naknada za obradu kreditnog zahtjeva je valjana ugovorena
43. Naknada za obradu kreditnog zahtjeva iz odredbe članka čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu temelji se, osim na slobodi ugovaranja po Zakonu o obveznim odnosima, također i na posebnim propisima namijenjenim zaštiti potrošača. U

tim posebnim propisima, namijenjenim upravo zaštiti potrošača, zakonodavac je u:

- čl. 1. i čl. 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 143/2013) dao ovlaštenje ministru financija da pravilnikom „pobliže definira naknade i druga pitanja s tim u vezi“;
- ministar financija je 31. siječnja 2014. donio Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014), kojim je izrijekom u članku 3. kao dopuštena predviđena i naknada za obradu kredita, a vjerovnik ih „u kreditnom poslovanju obračunava i naplaćuje...sukladno tarifi odnosno aktu vjerovnika kojim su određene naknade, a ovisno o vrsti kredita“.

44. Spomenuta odredba članka 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014) glasi:

45. „Članak 3.

1. Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“

46. Da je zakonodavac smatrao kako je naknada za obradu kreditnog zahtjeva nezakonita, onda takvu naknadu ne bi dodatno uredio gore citiranim posebnim propisima koji sadrže izričito ovlaštenje banke naplatiti naknadu.

47. Tuženik također ističe kako je plaćanje naknada banci uvriježeno u poslovanju kreditnih institucija, na svim kontinentima, dakle nije u praksi nepoznato, niti su naknade per se zabranjene. O tome najbolje svjedoči i Direktiva 2014/17/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010.1

48. Ta Direktiva već u članku 4. (Definicije) navodi sljedeće: „efektivna kamatna stopa“ (EKS) znači ukupni trošak kredita za potrošača, izražen kao godišnji postotak ukupnog iznosa kredita, uključujući, prema potrebi i troškove iz članka 12. stavka 2. te izjednačuje na godišnjoj osnovi sadašnju vrijednost svih budućih ili postojećih obveza (povlačenja tranše, otplata i naknada), dogovorenih između vjerovnika i potrošača;

49. Također u članku 11. (Standardne informacije koje treba uključiti u oglašavanje) Direktive je propisano kako se u standardnim informacijama koje se pružaju potrošaču navode jasno, sažeto i uočljivo sljedeće stavke:

50. „(...)

51. (c) stopa zaduživanja, uz navođenje je li fiksna ili varijabilna ili kombinacija obaju kamata, zajedno s pojedinostima o svim naknadama uključenim u ukupne troškove kredita za potrošača“

O tome da naknade predstavljaju redoviti trošak kredita ukazuje i Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ koja navodi kako se ukupni troškovi kredita sastoje:

52.„(...)

- 53.(g) „ukupni troškovi kredita za potrošača” znači svi troškovi, uključujući i kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu i koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika; troškovi u pogledu dodatnih usluga koje se odnose na ugovor o kreditu, a posebno premije osiguranja, također su uključeni ako je, povrh toga, sklapanje ugovora o pružanju drugih usluga obvezno s ciljem dobivanja kredita ili dobivanja kredita prema uvjetima koje vrijede na tržištu;
54. Stoga, u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu naplata naknade za obradu kredita je bila redoviti trošak kreditiranja, koji je je prepoznat kako u nacionalnom zakonodavstvu tako i na razini Europske unije.
55. Nadalje, zakonodavac je tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.), propisao, da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, ali samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.)
56. Hrvatski zakonodavac na to se odlučio ali samo pro futuro, za ugovore o stambenom potrošačkom kreditiranju sklopljene nakon stupanja na snagu tog Zakona, 20. listopada 2017., slijedeći pritom pristup koji proizlazi iz, za nacionalnog zakonodavca obvezujućeg, istovrsnog ograničenja propisanog Direktivom 2014/17. Ugovor o kreditu sklopljen je, pritom 2005. godine, dakle više od 10 godina prije stupanja na snagu tog Zakona. To mora respektirati svaki hrvatski sud, budući da je zakonodavac izrijeком isključio primjenu tog Zakona na ugovore sklopljene prije njegova stupanja na snagu, što je sukladno ustavnom načelu zabrane retroaktivnosti propisa koja obvezuje i sud. Posve je izvjesno da ni Sud Europske Unije ne bi na uvjete ugovora sklopljenog s tužiteljem 2005. godine, primjenjivao stajališta koja je zauzeo ili će zauzeti u vezi s primjenom Direktive 2014/17 (pri čemu bi se pritom postavilo i pitanje bi li taj Sud uopće bio nadležan za odlučivanje o ugovorima koji su sklopljeni prije nego li je Republika Hrvatska postala članicom EU).
57. To znači da se recentno stajalište zakonodavca u pogledu isključenja naknade za obradu kreditnog zahtjeva ne odnosi na potrošački ugovor koji je predmet spora, budući da je on sklopljen 2005. godine, za vrijeme važenja Zakona o bankama³, koji je u odredbi stavka (3) članka 173. izričito, u sklopu odredaba o obveznom informiranju potrošača, propisao obvezu (ali i ovlast banaka), informirati potrošače o uvjetima pružanja usluga, odobravanja kredita, uključujući o naknadama koje banka zaračunava korisniku kredita. Uzgred valja napomenuti da je i po Zakonu o kreditnim institucijama⁴ propisano da se naknade uređuju općim uvjetima poslovanja kreditnih institucija (točka (5) stavak (4) članak 303.).
58. Ugovorna odredba je jasna, lako razumljiva i lako uočljiva
59. Sukladno odredbi članka 84. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/2003, 46/2007, 79/2007) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive.

60. Gore navedena odredba čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača je u skladu sa člankom 4. stavkom 2. Direktive 93/13 koja propisuje da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučenih usluga i robe, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene.
61. U konkretnom slučaju obveza plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva je ugovorena jasnim, lako razumljivim i uočljivim odredbama Ugovora o kreditu. Visina naknade je također jasno, lako uočljivo i razumljivo određena pozivom na odredbe Odluke o Tarifi naknada za usluge pa uopće nije dopušteno ocjenjivati da li je predmetna odredba nepoštena.
62. Naime, banka skreće pozornost kako je upravo odredbom čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu propisano je da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge Kreditora pa tako i naknadu za obradu kredita.
63. Osim što je obveza plaćanja naknade bila jasno navedena u Ugovoru o kreditu i Odluci o Tarifi naknada za usluge, banka je tužitelja i na druge načine informirala o obvezi plaćanja naknade.
64. Naime, tužitelj je o obvezi plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva bio informiran i od strane osobnog bankara koji su imali jasnu uputu da prilikom razgovora o odobravanju kredita upoznaju klijente s obvezom plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva te da ih u tome smislu informiraju da naknadu za obradu kreditnog zahtjeva mogu platiti iz vlastitih sredstva ili iz sredstva kredita.
65. Obveza plaćanja naknade je također propisana Općim uvjetima poslovanja Banke u točki 5. gdje stoji: „Klijent je dužan snositi troškove koji Banci nastanu u pripremama za sklapanje ugovora, u skladu s Odlukom o tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Banka.“
66. U tom smislu ide i sudska praksa pa tuženik ukazuje na presudu Općinskog suda u Varaždinu, posl. br. P-752/2019 od 24. kolovoza 2021. godine: „Treba imati u vidu da tužitelj svoju tužbu prvenstveno temelji na odredbama presude donesene po Trgovačkom sudu u Zagrebu, a koja je potvrđena presudom visokog trgovačkog suda kako se to prethodno spominje. Navedene presude se prvenstveno odnose na ništetnost ugovora o kreditu koje je tuženik zaključivao u spornom razdoblju i to u dijelu koje se odnose na jednostranu promjenjivu kamatnu stopu od strane tuženika kao kreditora kao i vezanje povrata kredita na valutu CHF, a koje odredbe tuženik kao kreditor nije dovoljno pojasnio u samom ugovoru. Što se tiče odredbi ugovora iz čl. 18. za koje tužitelj također traži utvrđenje ništetnosti se navodi da se ustvari iste odnose tek na obvezu tužitelja kao korisnika kredita o snažanju troškova predmetnog ugovora koje se odnose na obradu, osiguranje, trošak javnog bilježnika, a što je po mišljenju suda dovoljno jasno naznačeno pa je tako bilo jasno i tužitelju i sa tim se tužitelj također složio jer su se ti troškovi odnosili na iznos sa kojim je tužitelj bio upoznat prilikom zaključenja ugovora i te odredbe nisu bile predmetom naprijed citiranih presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, niti su utvrđivane kao nepoštene i ništetne.
67. Stoga je potpuno neosnovano traženje tužitelja da utvrdi ništetnim i navedene odredbe jer svojim tvrdnjama iz tužbe uopće nije naveo zašto bi te odredbe bile njemu nejasne. Doduše tužitelj traži i utvrđenje ništetnosti toč. K čl. 18.

koja se odnosi na promjenu kamatne stope, ali je po mišljenju suda to zatraženo već i u okviru čl. 2. čija je ništetnost u tom dijelu već zatražena pa i utvrđena ovom sudskom odlukom. Prema tome je neosnovano traženje još i dodatno utvrđenje ništetnosti toč. K čl. 18. jer je to već i sadržano u čl. 2. Zbog toga je sud i odbio tužitelja s zahtjevom za povratom iznosa od 980,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 5. siječnja 2007., a koji se iznos odnosi na trošak obrade kredita jer prije svega tužitelj uopće nije dokazao da je isplatio gornji iznos na ime navedene obveze, a osim toga taj iznos je isplaćen na ime obveze tužitelja kao korisnika kredita za plaćanje troškova potrebnih za konačnu realizaciju kredita i koje odredbe po mišljenju ovog suda uopće nisu nejasne prosječnom potrošaču kakav je tužitelj, a svakako ne dovode niti do značajne neravnoteže između stranaka i osim toga se ti iznosi vežu na iznose koji su tužitelju bili poznati prilikom zaključenja ugovora“

68. U presudi Općinskog suda u Varaždinu, posl. br. P-548/19-40 od 3. lipnja 2022. godine sud je u bitnom utvrdio: „19. Isto tako ove su ugovorne odredbe jasne i razumljive, tako da je tužiteljica znala koji iznos mora platiti banci, a isto tako i javnom bilježniku, a neovisno od toga što se ni o tim ugovornim odredbama nije pojedinačno pregovaralo niti je tužiteljica na njih imala utjecaja. Prema tome, sud ocjenjuje da te ugovorne odredbe nisu nepošteno. S tim u vezi valja reći da je u pravu tuženik kada navodi da je tužiteljici stavljen na raspolaganje iznos kredita od 93.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti, dok je naknada za obradu kredita iznosila 5.009,05 kn i javnobilježnički troškovi cca 2.000,00 kn, slijedom čega je doista jasno da ne postoji znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, a što bi bilo isključivo na štetu tužiteljice kao potrošača. Isto tako nije odlučno u koju svrhu je tuženik iskoristio plaćenu naknadu za obradu kredita od 5.009,05 kn.“
69. U tom smislu ide i sudska praksa pa tuženik ukazuje na presudu Županijskog suda u Varaždinu, posl. br. GŽ-829/2022-2 od 27. listopada 2022. godine
70. „8. Odlučno u predmetnoj pravnoj stvari jest da je tužitelj predmetni ugovor o kreditu sklopio u svojstvu trgovca u obavljanju svoje profesionalne djelatnosti u svrhu financiranja ulaganja u osnovna i obrtna sredstva, zbog čega se na njega primjenjuje kriterij ulaganja povećane pažnje dobrog stručnjaka (normirane odredbom čl. 18. stav. 2. ZOO/91) nastavno čemu se ni po ocjeni ovoga suda tužitelj stoga ne može pozivati da o istoj nije mogao pregovarati jer se ista nalazila u okviru tipskog, unaprijed pripremljenog obrasca ugovora. Plaćanjem naknade u iznosu od 766,37 kn po ocjeni ovoga suda nije narušena ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka – na koju se tužitelj tek uopćeno poziva bez da je razrađuje iz aspekta svoje konkretne ugovorne pozicije.“
71. U tom smislu ide i sudska praksa pa tuženik ukazuje na presudu Županijskog suda u Zagrebu, posl. br. GŽ-2101/2022.
72. Ugovorna odredba nije prouzročila nikakvu (a još manje „znatnu“) neravnotežu između stranaka
73. U slučaju da Naslovni sud ipak smatra kako navedena odredba podliježe testu (ne) poštenosti tuženik prvenstveno ističe kako je u smislu odredbe članka 81. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača, odlučno utvrditi da li je predmetna odredba, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovala znatnu

neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača što je dužan provjeriti sud koji provodi postupak.

74. Naime, neosnovano je shvaćanje tužitelja, da bi naknada za obradu kreditnog zahtjeva prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Naime, činjenica da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi nije pregovaralo, još sama po sebi nipošto ne znači da uz to ne treba posebno dokazati da u konkretnom slučaju nije došlo do takve, značajne neravnoteže. Praksa automatskog povezivanja činjenice da se o nekoj odredbi potrošačkog ugovora nije pregovaralo ne vodi neposredno zaključku da je time među ugovornim stranama nastala značajna neravnoteža. Značajnu neravnotežu treba posebno utvrđivati, neovisno o činjenici da se o ugovornoj odredbi nije pregovaralo.
75. Automatsko povezivanje te dvije okolnosti, prema praksi Suda Europske unije ne dolazi u obzir. Naime, prema presudi tog Suda C-415/11 Aziz⁵:
76. „Konceptcija pojma 'značajnije neravnoteže' na štetu potrošača mora se ocijeniti u svjetlu analize pravila nacionalnog prava koje bi se primijenilo u odsutnosti bilo kakvog sporazuma među strankama, kako bi se utvrdilo da li, i ako da, u kojoj mjeri, ugovor stavlja potrošača u manje povoljnu pravnu situaciju, nego li je to ona koja je propisana važećim nacionalnim pravom.“⁶
77. Nadalje, u vezi postojanja neravnoteže između banke i potrošača prilikom ugovaranja naknade tužena Banka upućuje i na stavove iz presude Suda EU u predmetu C-621/17 od 3. listopada 2019.: „55. Kada je riječ o pitanju uzrokuju li odredbe o kojima je riječ u glavnom postupku, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu na štetu potrošača, treba utvrditi da je – kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje – naplaćivanje naknade za upravljanje i izlazne naknade predviđeno nacionalnim pravom. Ne čini se – što je ipak dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev – da te odredbe nepovoljno utječu na pravni položaj potrošača predviđen u nacionalnom pravu, osim ako usluge koje se pružaju u zamjenu za naknade nije moguće razumno uključiti u upravljanje zajmom ili u njegovu isplatu odnosno ako su iznosi navedenih naknada stavljenih na teret potrošača nerazmjerni u odnosu na iznos zajma. Na sudu je koji je uputio zahtjev da usto vodi računa o učinku drugih ugovornih odredbi kako bi utvrdio uzrokuju li one znatniju neravnotežu na štetu zajmoprimca.“
78. Sud EU tako objašnjava da je na nacionalnom sudu da s obzirom na sve okolnosti slučaja, ispita moguće nepoštovanje zahtjeva dobre vjere i postojanje eventualne znatnije neravnoteže na štetu potrošača te da li je iznos naknade nerazmjernan u odnosu na iznos zajma.
79. U slučaju kada je naknada za obradu kreditnog zahtjeva u vrijeme sklapanja ugovora bila:
- izričito zakonski dopuštena;
 - ugovorena na jasan, uočljiv i lako razumljiv način u čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu;
 - određena odnosno određiva i lako provjerljiva u svakom trenutku;
80. tuženik smatra kako se ne može smatrati da bi predmetna ugovorna odredba uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama odnosno da bi naknada bila nerazmjerna iznosu zajma i/ili povrijedila načelo dobre vjere pa da bi se posljedično imala smatrati nepoštenom/ništetnom.

81. Također, u gore navedenom predmetu C-621/17 sud EU se bavio i pitanjem da li ugovorna odredba o naknadama koja ne sadrži konkretne usluge banke koje se pružaju u zamjenu za tu naknadu uzrokuje znatnu neravnotežnu u pravima i obvezama stranaka. Sud EU je na (prvo) postavljeno pitanje: „treba li članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive 93/13 tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena valja razumjeti tako da nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi naknade za upravljanje i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.“
82. odgovorio: „Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.“
83. U istom predmetu sud EU je u na (drugo) postavljeno pitanje: „treba li članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.“
84. odgovorio: „Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.“
85. Sud svoju odluku temelji na razmišljanju kako su predmetne ugovorne odredbe bile dovoljno jasne i razumljive da tužitelj može procijeniti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze, a da nije potrebno navesti točne usluge koje se pružaju s obzirom da se priroda stvarno pruženih usluga može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora.
86. Neovisno o tome, banka opreza radi, ističe kako su naknadom na obradu kreditnog zahtjeva pokrivanе usluge i troškovi poput:
87. Troškovi rada – troškovi plaća i naknada plaća i svi s njima povezani troškovi (npr. doprinosi, porezi, prirezi i sl.);
88. Administrativni troškovi i amortizacija - materijalni troškovi i troškovi za nebankovne usluge (npr. režijski troškovi, troškovi održavanja, uredskog materijala, pošte, telekomunikacija, marketinški troškovi itd.) i amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine;
89. Troškovi provizija i naknada – neamatni troškovi za bankovne usluge drugih pravnih osoba;

90. Troškovi poreza i drugi administrativnih davanja – porez na dodanu vrijednost i drugi regulatorni troškovi koji nisu sadržani u obuhvatu drugih parametara, a izravno i/ili neizravno utječu na cijenu usluge.
91. Stoga, za ocjenu je li ugovorna odredba o naknadama ništetna nije od značaja jesu li usluge koja banka pruža u zamjenu za naknade konkretno i detaljno navedene u Ugovoru o kreditu, već je sud koji provodi postupak dužan prvenstveno ocijeniti da li je ugovorna odredba o naknadama jasna, razumljiva i uočljiva te ocijeniti da li takva odredba uopće podliježe testu nepoštenosti sukladno čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača odnosno čl. 4. st. 2. Direktive 93/13. Sukladno svemu gore navedenom, tuženik ističe kako nije dopušteno ocjenjivati jesu li (ne) poštene ugovorne odredbe o naknadama.
92. Podredno, u slučaju da Naslovni sud smatra kako navedena odredba podliježe testu (ne) poštenosti, tuženik ističe kako je Naslovni sud dužan uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a posebice (i) da tužitelju naknada nije naplaćena (ii) nepostojanje nikakvog zakonskog ograničenja ugovaranja predmetne naknade u vrijeme zasnivanja kreditnog odnosa te (iii) obavijesti i informacije koje je tužitelj imao u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu te (iv) pružene usluge, pa na temelju toga donijeti odluku o tome da li tako ugovorena odredba uzrokuje znatnu neravnotežu između stranaka. Sukladno svemu gore navedenom tuženik ističe takva ugovorna odredba ne može i nije uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.
93. Zaključni prijedlog tuženika
94. Tuženik predlaže da sud izvede dokaz uvidom u isprave u spisu predmeta i provede po tuženiku predložene dokaze te da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti, kao i da naloži tužitelju da tuženiku naknadi trošak ovog postupka u cijelosti.
95. Sud je u dokaznom postupku izvršio uvid u dokumentaciju koja prileži spisu, izvršen je uvid u spis, saslušan je tužitelj.
96. Tužbeni zahtjev u cijelosti je osnovan.
97. U ovom postupku sporna je osnovanost tužbenog zahtjeva i zastara potraživanja.
98. Na okolnost osnovanosti tužbenog zahtjeva sud je saslušavao tužitelja.
99. Tužitelj je iskazao da je ugovor o kreditu sa tuženom sklopio u svrhu kupnje kuće. Kuća se koristi isključivo za stanovanje i danas žive u toj kući. Preko kolege stupio u kontakt sa djelatnicom banke koja mu je obećala da će srediti sve glede ugovora o kreditu, vjerovao je djelatnici banke budući da mu ju je kolega preporučio. Od banke je dobio već unaprijed sastavljen ugovor. Pročitao je ugovor. Međutim nije uočio odredbu koja se odnosi na naknadu. Kod sklapanja prvog ugovora nije bilo pregovaranja oko uvjeta ugovora. Iako ga je djelatnica banke uvjeravala da mu je sredila ugovor o kreditu, praktično je sprovela nešto što on nije odobrio, što je smatrao da nije u redu, međutim napomenula mu je da će onda ona tad imati problema s bankom i faktično je morao potpisati tak kredit, u konačnici bi cijeli posao propao, on ne bi ostvario kredit, ne bi mogao kupiti kupiti kuću koja mu je bila neophodno potrebna. I

inače u kontaktima s djelatnicima Zagrebačke banke nije bio zadovoljan s njihovim poslovanjem budući mu je djelatnica obećavala da će moći podići investicijski fond za 10 godina, međutim kada ga je zatražio nije ga dobio, ali se na to žalio, i tek tada je ostvario te investicijske fondove. Nema nikakvih saznanja zašto mu je naplaćena tzv. ulazna naknada niti što spada u tu ulaznu naknadu, ne zna točno ni kada je i kako naplaćena. U vrijeme sklapanja ugovora nije imao nikakvo trgovačko društvo niti obrt, kuća nikad nije bila iznajmljivana. Iako je pročitao ugovor i sve odredbe ugovora, nije prigovarao niti jednoj odredbi obzirom da mu je djelatnica banke sredila najbolje što je mogla da je ona isto i sebi digla ugovor u CHF, u to vrijeme nije sumnjao u banku, danas se ne može sjetiti da li je u ugovoru i postojala bilo kava odredba s kojom se nije slagao, a tek od odvjetnika je saznao da mu je naplaćena naknada. Nakon što je doznao da mu je naplaćena naknada, više se nije mogao obratiti banci obzirom da je prešao u međuvremenu u Privrednu banku. U vrijeme kada je skapao taj ugovor bio je vezan jednako tako i rokom jer je prodavatelj tražio da se kuća plati na vrijeme i morao je pristati na sve uvjete koji su mu u tom trenutku ponuđeni. Nije se obratio banci što ulazi u tu naknadu koju je platio niti je mislio da postoji takva mogućnost jer je potpisao nešto i smatrao je da je obvezan izvršiti obveze tog ugovora. Sredstva kredita isplaćena su osobama koji su bili prodavatelji. Nije znao da je na ugovor primjenjiva odredba odluka o tarifi naknada za usluge kreditora i opći uvjeti poslovanja.

100. Nakon saslušanja tužitelja evidentno je da se sa tužiteljem nije posebno pregovaralo oko odredbi ugovora o kreditu. Djelatnica banke uvjerila ga je da će mu srediti najbolji mogući kredit, u što je vjerovao, obzirom ju je preporučio prijatelj. Nije znao zašto mu je naplaćena naknada, niti što ulazi u tu naknadu, a o naplaćenju naknadi doznao je tek od svog odvjetnika. Međutim, budući je bio vezan rokom, morao je pristati na ponuđene uvjete i smatrao je da ih mora ispuniti kako bi ostvario kredit. U konačnici, iz njegovog iskaza proizlazi da je bio prisiljen potpisati takav ugovor, ali nije dobio od banke sva potrebna objašnjenja vezana uz odredbe ugovora o kreditu. Na taj način banka je iskoristila položaj jače ugovorne stranke kao financijska institucija, za razliku od tužitelja koji nema dovoljno saznanja o financijskom poslovanju, bio je vezan rokom kojim ga je vezao izvođač radova, nije mogao utjecati na sadržaj ugovora o kreditu. Takvim postupanjem stvorena je neravnopravnost i neravnoteža među ugovornim strankama. Banka je na taj način postupila suprotno načelu savjesnosti i poštenja prilikom sklapanja ugovora, koje je jedno od osnovnih načela obveznog prava (čl. 4. ZOO-a).

101. U odnosu na istaknuti prigovor zastare, ukazuje se na pravno shvaćanje sa sjednice građanskog odjela Vrhovnog suda RH od 30. siječnja 2020.g., prema kojem u slučaju restitucijskog zahtjeva su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su stekle temeljem ništetnog pravnog posla, odnosno o slučaju iz čl. 323 st. 1 ZOO/05. Kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, rok za zastaru počinje teći od dana pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost odredbe. Stoga je nedvojbeno kako zastara još nije ni počela teći, a kamoli da je već nastupila.

102. Radi navedenog sud smatra prigovor zastare neosnovanim.

103. Glede osnovanosti tužbenog zahtjeva valja napomenuti da u predmetu C-224/19 Sud EU tumači Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.
104. Iako je prethodni postupak vezan uz konkretni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud EU protumači odredbu europskog prava, takva odluka postaje relevantna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji razmatraju jednak problem. Tumačenja su retroaktivna jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala.
105. Pri tome valja naglasiti da u pogledu pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda EU), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005. godine.
106. Sud smatra da nije točan navod tuženika da je za utvrđenje ništetnom ugovorne odredbe o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva potrebno ispunjenje uvjeta da je ta odredba i/ ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva. Naime, člankom 84. ZPP/03 je propisano da: "Nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene poštene ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive." Naime, stajalište je Suda EU, izraženo u recentnoj presudi od 16. srpnja 2020, u spojenim predmetima C-224/19 i C-259/19, upravo u vezi problematike naplate naknada za obradu kredita (naknade za otvaranje), da: članak 2., članak 4. st. 2. i članak 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "glavni predmet ugovora" trebaju shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora i koje ga kao takve određuju. Nasuprot tomu, odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Stoga nije sporno kako ugovorna odredba o naknadi za odobrenje kredita ne spada pod „ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene“ te se na istu ne odnosi isključenje testa nepoštenosti.
107. Činjenica da je visina naknade za odobrenje kredita bila postotkom propisana ugovorom o kreditu ništa ne mijenja na stvari i to svakako nije dokaz da su stranke o toj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovarale. Na tuženiku je teret dokaza da se o spornoj odredbi ugovora pojedinačno pregovaralo!
108. Tuženik nije postupao u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja. Tužitelj je, naime, nesporno bio u podređenom, slabijem položaju u odnosu na tuženika kao banku kako u pogledu njegove pregovaračke moći tako i njegova stupnja znanja. Isto je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika bez mogućnosti utjecaja na sadržaj tih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoju poziciju „jače“ ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za odobrenje kredita, radi čega je postupao

potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. To tim više što tuženik u sadržaj Ugovora nije unio podatak, a niti je objasnio tužitelju kakav je to valjani i ekonomsko opravdani razlog (osim želje za ekstraprofitom) zbog kojeg je bilo nužno ugovoriti plaćanje te naknade i zašto visina naknade izravno ovisi o iznosu odobrenog kredita.

109. Ugovaranje plaćanja naknade za odobrenje kredita, samo za sebe, nije nepošteno te da u vrijeme sklapanja Ugovora nije postojao propis koji bi tako nešto zabranjivao. Međutim, u konkretnom slučaju ta naknada ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima. Tuženik tužitelju uopće nije niti pokušao razjasniti zašto mu je naplatio obradu kredita, radi čega tužitelj nije imao pristup razlozima koji opravdavaju tu naknadu. Tuženik ne pruža dokaze koji bi ukazali na opravdanost naplate naknade. Naravno, razlog je taj što (ekonomskog) opravdanja nema! Dakle, banke su morale na taksativan način navesti što čini troškove obrade kredita, a ne samo naplatiti to u postotnom iznosu, čime su zapravo korisnike dovodile u neravnotežan položaj, naplaćujući veće troškove od korisnika koji podigne veći kredit.
110. Tužitelj je podmirio administrativne troškove za posao obrade kredita, koji posao spada u opis radnog mjesta zaposlenika banke.
111. U konačnici, sklapanjem predmetnog ugovora o kreditu tužitelj se tuženiku obvezao platiti ugovorene kamate, a troškovi obrade i odobravanja kredita, ako i postoje, nikako ne bi smjeli pasti na teret tužitelja. Naime, tuženik je financijska institucija i odobravanje kredita je jedna od usluga koju isti pruža te se naplaćuje ugovaranjem kamate. Tuženik je dužan organizirati svoje poslovanje da može pružiti tu uslugu i eventualni troškovi koji mu nastanu u postupku obrade i odobrenja kredita treba podmiriti upravo iz očekivane kamate koju mu tužitelj plaća. Dodatno, s obzirom na potpuno nepostojanje transparentnosti u pogledu protučinidbe koju je tuženik tužitelju pružio kao uslugu za naplaćenu naknadu, tužitelj izražava sumnju da mu je tuženik postupajući na opisani način dvaput obračunao jednu te istu uslugu, prvo kroz naplatu ulazne naknade, a drugi puta kroz ugovorenu kamatu.
112. Posebno, nakon saslušanja tužitelja sud je zaključio da tuženik nije postupao u skladu sa načelom savjesnosti i poštenja. Tužitelj je, naime, nesporno bio u podređenom, slabijem položaju u odnosu na tuženika kao banku kako u pogledu njegove pregovaračke moći tako i njegova stupnja znanja. Isto je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika bez mogućnosti utjecaja na sadržaj tih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoju poziciju „jače” ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za odobrenje kredita, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. To tim više što tuženik u sadržaj Ugovora nije unio podatak, a niti je objasnio tužitelju kakav je to valjani i ekonomsko opravdani razlog (osim želje za ekstraprofitom) zbog kojeg je bilo nužno ugovoriti plaćanje te naknade i zašto visina naknade izravno ovisi o iznosu odobrenog kredita.
113. Jasno je iz provedenog saslušanja, da tuženik tužitelju uopće nije niti pokušao razjasniti zašto mu je naplatio obradu kredita, radi čega tužitelj nije

imao pristup razlozima koji opravdavaju tu naknadu. Tuženik ne pruža dokaze koji bi ukazali na opravdanost naplate naknade.

114. Banka je bila dužna na taksativan način navesti što čini troškove obrade kredita, a ne samo naplatiti to u postotnom iznosu, čime je zapravo korisnik dovela u neravnopravan položaj, naplaćujući veće troškove od korisnika koji podigne veći kredit.
115. U odnosu na navod tuženika kako je sporna ugovorna odredba jasna i razumljiva, ističe se kako je iz ugovora i početnog otplatnog plana vidljivo da je sve troškove snosio tužitelj, međutim tužitelj niti danas ne zna koji su točno troškovi plaćeni tim iznosom, a s obzirom da je tužena kreditna institucija koja ima zaposlenike koji su zaposleni u tu svrhu, nije jasno koje troškove je tužena mogla imati vezano uz obradu konkretnog ugovora, a koje je bio dužan snositi tužitelj pa prema tome navedena odredba nije niti jasna niti određena.
116. Tužitelj je platio ugovorenu naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, ali to ne znači da nije imao prigovora na istu.
117. Činjenica je da tužitelj ne bi ni mogao ugovoriti kredit sa tuženikom ukoliko ne bi pristao na unaprijed formuliranu odredbu o ulaznoj naknadi. Ona je ugovorena po principu „uzmi ili ostavi“ i potrošač nije mogao utjecati na istu.
118. Dakle, sukladno članku 96. st. 1. ZZP-a, ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Sukladno st. 2. istog članka, smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.
119. Sukladno odredbi čl. 295. ZOO ocijenio predmetne ugovore formularnim (tipskim) jer sadržavaju opće uvjete ugovora ili se na njih pozivaju a opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva pa opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ova.
120. Naime, plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini od čak 5,50 % iznosa kredita (čl. 4.2. Ugovora o potrošačkom kreditiranju) očito prouzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača kao i odredba prema kojoj se tužitelj obvezao platiti naknadu za prijevremenu otplatu kredita utvrđenu odlukom o naknadama koje važe na taj neodređeni dan s time da je visina naknade za prijevremeni povrat promjenjiva sukladno Odluci banke o naknadama.“
121. Ponovno valja istaći da je Sud Europske unije svojim presudama C-84/19 i C-224/19 potvrdio da je nepošteno bez pregovaranja s potrošačem tipskim ugovorom ugovarati na početku kredita nekakve ulazne troškove obrade za koje ne postoji nikakvo obrazloženje na temelju čega su nastali, koji su netransparentni, i konačno koji su neproporcionalni.
122. Osnovano tužitelj smatra da je predmetni ugovor o kreditu unaprijed formulirani standardni ugovor trgovca. Između ostaloga, u članku 2.C)

predmetnog ugovora stoji da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove sukladno važećim Općim uvjetima poslovanja i Odluci o tarifi naknade Kreditora. Dakle, radi se o ugovoru koji je prethodno pripremio tuženik. Opće je poznato da se o odredbama akata kreditora, ovdje tužene banke, koji reguliraju materiju kreditiranja koji su sadržani u samom ugovoru, po prirodi stvari i ne može pojedinačno pregovarati, stoga se nije moglo pojedinačno pregovarati niti o spornoj odredbi. Pored toga osnovano tužitelj navodi da tuženik nije dokazao da bi tužitelju dao na uvid Opće uvjete poslovanja niti da se o njima razgovaralo, a posljedično niti o spornoj odredbi.“ Dakle, tuženik, a u smislu odredbe stavka 4. članka 96. ZZP-a, nije dokazao da se o spornoj odredbi, sadržanoj u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru, pojedinačno pregovaralo. Nesporno je da tužitelj nije imao utjecaja na sadržaj sporne odredbe, stoga se radi o odredbi koja je nepoštena u smislu citiranog članka 96. ZZP-a, a posljedica koje je ništetnost.

123. Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci ove presude.

124. Odluka o trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1 ZZP-a, i trošak se sastoji od troška zastupanja tužitelja po odvjetniku prema važećoj odvjetničkoj tarifi i vrijednosti predmeta spora od 1.340,50 EUR, i u trošak ulazi: trošak sastava tužbe /Tbr. 7. toč. 1 O.T.R.H./ u iznosu od 200,00 EUR, trošak pristupa punomoćnika tužitelja na ročišta dana 1.7.2026., 31.8.2026. /Tbr. 9. toč. 1. O.T.R.H./ u iznosu od 300,00 EUR, trošak sastava podnesaka od 14.5.2026.g. /Tbr. 8. toč. I. O.T.R.H./ u iznosu od 200,00 EUR, što sveukupno iznosi 700,00 EUR, te 25% PDV-a u iznosu od 175,00 EUR, pristojba na tužbu 110,00 EUR, i na presudu 110,00 EUR, tako da ukupni trošak iznosi 1.095,00 EUR, sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od presuđenja pa do isplate, po čl. 27. st. 3. Ovršnog Zakona.

U Zagrebu 31. kolovoza 2026.

Sudac
Sanja Krovinić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana računajući od dana dostave presude. Žalba se predaje putem ovog suda na Županijski sud, pisano u pet istovjetnih primjeraka.

DNA:

1. Punomoćniku tužitelja uz rješenje o pristojbi na presudu u iznosu od 110,00 EUR
2. Punomoćniku tuženika

Broj zapisa: **9-3088c-4f878**

Kontrolni broj: **09d9f-9b0c0-6b562**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.